

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget fremsættes til afløsning af lov nr. 126 af 25. marts 1970 om finansiering af grundforbedring og vandløbsregulering (Folketingstidende 1969-70: 2407, 2934, 4452, 4602. A 1793, B 707, C 417) således at der i stedet for de gældende låne- og tilskudsregler gennemføres en ordning, der alene angår fortrinspanteret autoriseret af en jordbrugskommission for grundforbedringslån ydet af banker, sparekasser og kreditforeninger.

Grundforbedringsloven af 1970 tilsigtede at skabe en bedre harmoni mellem på den ene side de afvandsarbejder, der er nødvendige for den mest effektive udnyttelse af den eksisterende landbrugsjord, og på den anden side det stigende behov for rekreative arealer, medens der under hensyn til den gunstige beskæftigelsessituation helt blev set bort fra beskæftigelseshensyn, som i en længere årrække havde været et hovedmotiv for en tilskuds- og anden støtteordning på dette område.

Ved grundforbedringsloven af 1970 fastholdtes et tilskudssystem, som på forskellig måde har været gældende siden 1930'erne, sammen med en statslig lånefinansiering af udgifterne ved større vandløbsarbejder og pumpeforanstaltninger til afvanding af landbrugsjord, medens lånefinansiering af restudgifter til de mindre arbejder, herunder detaildræning, fuldstændig blev overladt til banker, sparekasser og kreditforeninger, idet sådanne lån kan opnå fortrinspannt i den grundforbedrede ejendom ved autorisation af landbrugsministeriet og det pågældende grundforbedringsudvalg, som skal skønne om at arbejdet er landøkonomisk rentabelt og påse, at det er forsvarligt udført.

Som baggrund for nødvendigheden af, at lovgivningsmagten fortsat bør medvirke til, at finansieringen af grundforbedringsarbejder kan gennemføres inden for faste rammer, henvises til de i betænkning nr. 354/1964 og betænkning nr. 440/1966 af Landbo-kommissionen af 1960 afgivne redegørelser for grundforbedring og landvinding m.m. Det er heri anført, at der fra 1930-63 er foretaget dræningsforanstaltninger på ca. 20 pct. af det samlede landbrugsareal og at der fortsat ud fra en teknisk vurdering er behov for dræning af et tilsvarende areal. Dette skøn støttes af det foreløbige resultat af en af De samvirkende danske Landboforeninger i 1973 foranstaltet undersøgelse til belysning af jordernes drænings-tilstand.

Grundforbedringsloven af 1970 fik kun en kort virkningstid, idet landbrugsministeriet ved skrivelse af 17. maj 1972 gav samtlige grundforbedrings-

udvalg meddelelse om, at der som et led i regeringens sparebestrebelse skulle gennemføres et bevillingsstop for så vidt angår statsstøtte til de i grundforbedringsloven omhandlede foranstaltninger.

De tidligere indsendte andragender om tilskud til grundforbedring (dræning) og vandløbsregulering og andre kulturtekniske forhold vedrørende landbrugsjordens vandhusholdning, er siden færdigbehandlet af henholdsvis grundforbedringsudvalgene og afvandsudvalget. De mindre sager er stort set færdigbehandlet og denne del af administrationen forventes afsluttet med udgangen af finansåret 1973-74. For vandløbsregulerings vedkommende er situationen den, at der pr. 1. juli 1973 resterer arbejder og/eller afslutning af vandløbsretsbehandling samt regnskab i endnu 23 sager, hvoraf en del har været særdeles omfattende. 2 sager af denne art, der har været bevilget før 17. maj 1972, men som forinden iværksættelsen blev stillet i bero efter reglerne i boligministeriets bekendtgørelse nr. 199 af 12. april 1973 om udsættelse af visse bygge- og anlægsarbejder, afventer fortsat igangsætningstilladelse.

Landbrugsministeriet har ved udarbejdelse af forslag til senere bevillingslove og budgetter forudset en afvikling af grundforbedringslovgivningen for så vidt angår mulighederne for såvel statstilskud som statslån.

Lovforslaget afvikler en lovgivning, der gennem 40 år har ydet hjemmel for ydelse af tilskud af statskassen til rationelle dræningsarbejder, som udføres af den enkelte landmand, uden noget krav om at arbejdet absolut skal være et led i en mere generel moderniseringsplan for ejendommens landbrugs-mæssige drift.

Der er kun i begrænset omfang i henhold til EF-regler givet andre tilskudsmuligheder inden for dette område. Lov nr. 222 af 26. april 1973 om støtte til modernisering af jordbrugsbedrifter forudsætter således, at der foreligger en godkendt udviklingsplan for hele jordbrugsbedriften, hvori dog grundforbedring kan indgå som et nødvendigt led. Efter lov nr. 187 af 30. marts 1973 om tilskud til strukturprojekter inden for jordbruget, ydes tilskud fortrinvis til gennemførelse af projekter, der omfatter eller har betydning for en flæthed af bedrifter, og forudsætter i øvrigt en tilbageholdenhed med planer, der kan udvide investeringer i jord, ligesom der ikke herved sker nogen effektiv løsning af finansieringen af den del af udgifterne, der ikke dækkes af den fælles landbrugsfond.

Med hensyn til de særlige finansieringsregler ved-